

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2014 r. oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań w 2015 r.

I. Zagadnienia ogólne.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych od 01.01.2012 r. spoczywa na samorządzie gminnym. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887, z późn. zm.) do zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji asystenta rodziny,
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wspierania dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
 - a. podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b. kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
 - c. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
 - d. sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych w zakresie wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie,

- e. prowadzenia monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

II. Wspieranie rodziny.

Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych gmina ma obowiązek zapewnić wsparcie polegające w szczególności na:

1. analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
2. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
3. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
4. podniesieniu świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny,
5. pomocy w integracji rodziny,
6. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
7. dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny w 2014 roku było prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale przez:

1. instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny,
2. placówki wsparcia dziennego,

Praca z rodziną była prowadzona w szczególności w formie :

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- 2) terapii i mediacji,
- 3) pomocy prawnej, szczególnie z zakresie prawa rodzinnego

Zadania z zakresu wspierania rodziny, zostały powierzone do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Siemiatyczach, były wykonywane przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny.

Pracownicy socjalni.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ustaleniu przyczyn występowania kryzysu. Udzielana pomoc miała na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny oraz wzmocnienie jej w wypełnianych przez nią funkcjach (opiekuńczej, wychowawczej, ekonomicznej, socjalnej i kulturowej) i była realizowana w ramach prowadzonej pracy socjalnej.

W 2014 r. pracownicy socjalni objęli pomocą:

- a. 65 rodzin, w których występowała potrzeba ochrony macierzyństwa. Podjęte w tych rodzinach działania dotyczyły w szczególności: motywowania do systematycznego kontrolowania przebiegu ciąży i stosowania zaleceń lekarskich, wnioskowania o pomoc finansową na zakup leków, wyprawki dla dzieci, artykułów higienicznych, wnioskowanie o udzielenie pomocy rzeczowej w formie odzieży, wskazywanie możliwości otrzymania bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, psychologicznego, prawnego), monitorowanie właściwego pełnienia ról rodzicielskich, udzielanie pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, załatwianiu spraw urzędowych, wykorzystywaniu własnych uprawnień do świadczeń społecznych, udzielanie poradnictwa w zakresie opieki i wychowania dzieci;
- 80 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, którym wskazano i umożliwiono kontakt ze specjalistami (psycholog, prawnik) Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz innych placówek wspierających funkcjonowanie rodziny; udzielono wsparcia w zakresie: tworzenia warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi rodziny, edukacji (wskazanie właściwych metod wychowawczych, spędzania wolnego czasu, zwracanie uwagi na warunki sanitarno-higieniczne i zadbanie dzieci, motywowanie rodziców do pracy nad właściwą postawą i prawidłowym wypełnianiem swoich obowiązków), zdrowia (motywowanie do podjęcia pracy);
- b. w 78 rodzinach rozwiązywali problemy związane z występującą w rodzinie przemocą;
- c. 5-krotnie podejmowali działania interwencyjne w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia dzieci.

Wszystkie działania podejmowane przez pracowników socjalnych odbywały się przy ścisłej współpracy przedstawicieli placówek oświatowych, służby zdrowia, Policji, Prokuratury, instytucji działających na rzecz rodziny (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Caritas Diecezji Drohiczyńskiej Oddział w Siemiatyczach), zawodowymi i społecznymi kuratorami.

Asystent Rodziny.

W 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach zatrudniał 1 asystenta rodziny, który szczególną opieką otoczył 10 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Na wniosek pracownika socjalnego do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych skierowany został asystent rodziny. W 2014 roku asystent prowadził pracę w 10 rodzinach w miejscu ich zamieszkania, obejmując pomocą 73 osoby, w tym 41 dzieci. Problemy rodzin objętych pracą asystenta rodziny to: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego połączona z bezrobociem, alkoholizmem, upośledzeniem umysłowym. Asystent rodziny podejmując współpracę z rodziną rozpoznawał poziom jej destrukcji, motywował członków rodziny do pozytywnych zmian, zawsze zgodnie z dobrem rodziny. Asystent jako osoba wspierająca, w czasie spotkań z rodziną podejmował działania wychowawcze, podnosił umiejętności rozwiązywania problemów, jak również przydzielał zadania do wykonania. Główne efekty pracy asystenta rodziny to: poprawa relacji w rodzinie z uwagi na wzrost kompetencji wychowawczych, lepsze funkcjonowanie osób dorosłych w rodzinie z uwagi na pewność siebie, poprawa warunków sanitarnych poprzez uświadomienie znaczenia higieny osobistej i najbliższego otoczenia, wypracowanie umiejętności bycia aktywnym w poszukiwaniu pracy i innych formach życia społecznego, zmiana sposobu myślenia. Asystent rodziny w celu osiągnięcia celów współpracował z Urzędem Miasta, szkołą, kuratorem sądowym, Powiatowym Urzędem Pracy, Urzędem Skarbowym, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. W 2014 roku z usług asystenta rodziny skorzystało 10 rodzin, w tym 1 rodzina zobowiązana przez Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Bielsku Podlaskim. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wynosił 4 miesiące, współpracę z asystentem na koniec 2014 roku zakończyły 3 rodziny.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka.

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Pobyt dziecka w placówce jest nieodpłatny i dobrowolny. Zezwolenie na prowadzenie placówki wsparcia dziennego wydaje Burmistrz na czas nieokreślony. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

1. opiekuńczej – zapewniającej opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego,
2. specjalistycznej – w której organizowane są zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, indywidualny program korekcyjny, psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny,
3. pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę w formie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych.

W 2014 r. w Siemiatyczach Burmistrz Miasta Siemiatycze wydał jedno zezwolenie na prowadzenie placówki wsparcia dziennego działającej w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na terenie miasta funkcjonowały następujące placówki (światlice) prowadzone przez:

1. Szkołę podstawową Nr 1 i Nr 3 – w oparciu o przepisy ustawy o systemie oświaty,
2. Caritas Diecezji Drohiczyńskiej Oddział w Siemiatyczach – w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzina wspierająca.

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca przy współpracy asystenta rodziny pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

1. opiece i wychowaniu dziecka,
2. prowadzeniu gospodarstwa domowego,
3. kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia Burmistrz po uzyskaniu pozytywnej opinii Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego. W 2014 r. nie ustanowiono rodziny wspierającej, gdyż nie zachodziła taka potrzeba.

III. Finansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Do w/w wydatków zalicza się: świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki.

IV. Zadania realizowane przez Miasto Siemiatycze w 2014 roku w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemiatyczach w 2014 roku realizował następujące zadania:

- 1) Współfinansowanie pobytu 2 dzieci w rodzinie zastępczej ,
- 2) Współfinansowanie pobytu 2 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej,

- 3) Prowadzenie mediacji rodzinnych, monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających różnego rodzaju problemy.
- 4) Zatrudnienie asystenta rodziny.

V. Wydatki w 2014 roku na zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Koszty realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej były następujące:

- 1) Współfinansowanie pobytu 2 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej i 2 dzieci w rodzinie zastępczej – 28.041,68zł.
- 2) Praca socjalna i monitorowanie 30 rodzin przez pracowników socjalnych MOPS Siemiatycze, w ramach kosztów własnych.
- 3) Współfinansowanie funkcjonowania świetlicy opiekuńczo-wychowawczej dla 25 dzieci prowadzonej przez Caritas Diecezji Drohiczyńskiej - 35.000,00zł.
- 4) Zatrudnienie asystenta rodziny 15.773,00 zł.

VI. Potrzeby związane z realizacją zadań na 2015 r.

1. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej - 10.000 złotych;
2. Zabezpieczenie środków finansowych na wydatki związane z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 42.000 złotych;
3. Zabezpieczenie środków finansowych na działalność świetlicy opiekuńczo-wychowawczej prowadzonej przez Caritas Diecezji Drohiczyńskiej – 35.000zł.
4. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z zatrudnieniem asystenta rodziny 28.620,00zł.

KIEROWNIK
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ewa Romaniuk

